

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

10. An Prælati Regulares possint dispensare in irregularitate suorum
subditorum contracta ex abortu animato? Et quid, si homicidium est
occultum apud sæculares, & manifestum apud Fratres? an possint ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

rum casum abortus sibi reservare, idè tunc non poterunt privilegiati absolvere.

RESOL. IX.

An Episcopus possit dispensare hodie in irregularitate contracta ex abortu?

Et observatur, quod supplicans in Sacra Pœnitentiaria in casu videlicet occulto pro dispensatione super irregularitate ex abortu, debet exprimere, si erat factus à se genitus, alias gratia erit subreptitia. Ex p. 7. tract. 5. Ref. 21.

§. 1. **R**espondet affirmative Novarius in *summa Bullarum tom. 2. tit. de Abortu, num. 21*, ubi sic ait, Declaratur primò, ut possint hodie Ordinarii cum subditis dispensare in irregularitate cum subdito contracta ex abortu animato, sequuto effectu, dummodo tamen crimen fuerit occultum, ut in terminis declaravit Sacra Congregatio. Ita ille. Sed cum irregularitas abortus oriatur ex homicidio voluntario ad illam non se extendit auctoritas Episcopi; unde miror quo pacto potuit hoc asserere Novarius; & adducere Declarationem Sacræ Congregationis. Imò P. Thesaurus in *Praxi part. 2. cap. 1. in fine* observat, quod supplicans in Sacra Pœnitentiaria, in casu videlicet occulto, pro dispensatione super irregularitate ex abortu, debet exprimere si erat factus à se genitus; aliàs gratia esset subreptitia, ut patet ex stylo, & facultatibus Sacræ Pœnitentiariæ, in quibus major in hoc casu ponitur difficultas, ad dispensandum; quod etiam docet novissimè noster doctus & amicissimus P. Alphonsus de Leone de *Censur. recollect. num. 58*.

RESOL. X.

An Prælati Regulares possint dispensare in irregularitate suorum subditorum contracta ex abortu animato?

Et quid, si homicidium est occultum apud saculares, & manifestum apud Fratres an possint Prælati Regulares adhuc in illo dispensare? Ex part. 4. tractat. 2. Ref. 87.

Sup. hoc in ref. seq. & lege ref. not. 2. præcitata ref. **§. 1.** **N**egativam sententiam docet Emanuel Rodriguez in *quæst. regul. tom. 2. quæst. 33. art. 4.* quia, ait ille, tale homicidium est nimis qualificatum, unde si quis petiit dispensationem à Papa quod occiderit hominem, tacendo fuisse Clericum occisum, non inanet dispensatus, quia homicidium Clerici est magis qualificatum. Ergo, &c.

2. Sed aliqui putant contrariam sententiam esse probabilem; dicunt igitur in supradicta irregularitate posse Prælatos regulares dispensare, dummodo sit occulta, quamvis Aloysius Vega in *summa tom. 2. cap. 15. cas. 6.* teneant quod si homicidium est occultum apud saculares, & manifestum apud Fratres, possunt adhuc Prælati in illo dispensare; sed non posse quando est notorium, ita ut possit probari in iudicio, docet Miranda *tom. 2. quæst. 8. art. 10. conclus. 2.* Et ita hanc sententiam affirmativam tenet Laurentius Portel in *dubii Regularium, ver. Abortus, num. 10.* & post illum Villalobos in *summa tom. 2. tract. 12. diffi. 14. num. 6.* & Hieronymus Rodriq. in *compend. qq. reg. resol. 4. n. 6.* & respondent ad argumentum Rodriq. dicunt igitur quod Ecclesia non ponit irregularitatem ob gravius

Sup. hoc in tom. 3. tit. 2. & qualificatum peccatum, & ad exemplum de homicidio Clerici, asserunt cum Castro Palao in *opere morali tom. 1. tractat. 3. diffus. 6. punct. 16. §. 4. num. 16.* non esse

necessarium in dispensatione illius qualitatis manifestationem, quia ad irregularitatem est omnino extrinsecum, & per accidens occisum fuisse Clericum, non enim ob sacrilegium, sed ob defectum perfectæ lenitatis imponitur, qui defectus in quacumque hominis occisione repetitur: Ergo, &c. Sed his non obstantibus non est recedendum à contraria sententia, quicquid sit an possit dispensare in irregularitate homicidij voluntarij.

3. Nota verò quòd post hæc scripta inveni Hieronymum Rodriq. in *compend. qq. regul. ubi supra, resol. 4. num. 15.* docere probabilem satis esse sententiam Alphonsi de Vega asserentis, ut diximus, posse Prælatos dispensare in irregularitate abortus etiam si manifesta & notoria apud Fratres; sed tu ne recedas à prima sententia, maxime quòd intelligo, si verum est, hoc privilegium esse vivæ vocis oraculum, quod vide.

RESOL. XI.

An Superiores Regulares possint dispensare cum subditis in irregularitate occulta ex abortu animato?

Et an hoc extendatur ad quodcumque homicidium voluntarium?

Et an Prælati possint committere uni Confessorio subdito hanc dispensationem?

Et an dicti Prælati possint habitare ad officia suos Religiosos etiam pro foro externo, & sine debito ab excommunicatione absolvere? Ex part. 7. tract. 5. Ref. 22.

§. 1. **R**espondet affirmative Villabos in *sum. tom. 2. sup. hoc tract. 12. diffi. 14. num. 6.* ubi sic ait, (Hæc est præsentia de advertit, quanto a los Religiosos, que por un privilegio de Martino V. concedido al Prior de San Benito de Valladolid, que despues se estiendo a todos los Prioros, o Abades de todos los Monasterios de la Congregacion de España, el qual referimos arriba, pueden los Prelados, aunque sean conventuales, de todas las Religiones que comunican este privilegio dispensar en la irregularidad que nace de homicidio voluntario, siendo occulto, como alli queda dicho, donde dixi-San. barto. mos con el Padre Cordova, que se estiendo a qual- officio. quiera homicidio voluntario. Y assi podran dispensar en esta irregularidad, mayormente que la potestad de dispensar se ha de interpretar latamente, como 3. m. p. se dixo arriba, y assi tiene esta opinion el Padre Portel contra el Padre Fr. Manuel Rodriguez, que dize que no se estiendo esta potestad à este homicidio, por q. si no ser calificado, que muere el niño, y tambien se condena el alma porque no se bautiza. Mas este fundamento no es bastante por lo que queda dicho, y tambien que lo mismo es matar à un adulto, que està en pecado mortal, y no obstante ello, se puede dispensar. Ni tampoco obsta, que Sixto V. dize en su constitucion: que no puedan dispensar los Prelados regulares por sus privilegios, lo qual no moderò Gregorio XIV. pot que como Clemente VIII. confirmò despues nuestros privilegios, ex certa scientia, ya tiene fuerza de nueva concessio como dize el Padre Portel, con otros.] Hæc ille cui adde Zambellù in *Reper. Mor. ver. Abortus, num. 3.* Sic asserentem: Abortum factus animati procurans etiam sequuto effectu potest obtinere dispensationem ab irregularitate à suo Prælato non obstante quod sit homicidium voluntarium dummodo sit secretum, & potest Prælati committere alteri hanc dispensationem.

2. Et tandem Bordonus in *consil. Regular. resol. 13. quæst. 5. num. 19.* solidè probat, quòd Prælati Regulares